

RYMOWANKI I WYLICZANKI SPOSÓB NA ORTOGRAFIE

W takich wyrazach jak **drzewo**, **wrzątek**, **brzask**,
krzyk, **drzazga**, **prztyczek**, **Grzesiu** oraz **trzask**
ponieważ "rzet" po spółgłosce stoi,
to zawsze tam będzie "er zet", mili moi.
Pamiętajcie o tym – taka moja rada:
"er zet" po spółgłoskach to ważna zasada.

Z ortografii chcesz mieć pięć,
Więc w bij w głowę, zapamiętaj:
Dętka, cętka, węzeł, chęc,
Kolędnicy, kądziel, święta.

W **morzu** spokojnym i w **morzu** wzburzonym,
w **Morzu** Bałtyckim i w **Morzu** Czerwonym
płynie miarowo fala za falą.
Literki w "mor**zu**" też idą parą:
oto jest "er", a tuż za nim "zet".
Fala za falą – jak "er" i "zet".

Kłopotliwe samo h,
Dość szczególną skłonność ma,
lubi hałaśliwe słowa:
hak, harmider, hałasować,
heca, hurmem, hej, hop
hura, hola, horda, hejnał
hulać, hasać, halo, hop,
wataha ...
W tych wypadkach się nie wahaj

Przez "u" zwykle piszesz kura,
bo to "u" to kurza dziura.
Do tej dziury – to nie bajka –
kura znosi swoje jajka.
Zajrzyj do "u" tego potem –
może znajdziesz jajko złote...

Chodzą jeże koło wieży,
spotkał je tam pewien Jerzyk.
Jeże kolce najeżyły,
Jeżyk zmyka z całej siły!
A na wierzy – jerzyk ptak,
siedzi i powiada tak:
Własnym oczom bym nie wierzył,
że się jeża boi Jerzyk!

W zawodach takich jak kuch**arz** i lek**arz**,
kolej**arz**, maryn**arz**, mur**arz** i piek**arz**
piszemy "er zet" w końcówce "-**arz**".
Czy tę regułę dobrze już znasz?

krzyknąłem, minęło, wziął,
spędziłem, utonął, zdjął.
Nie pomyłcie się też w słowach:
(choć inna ich wymowa)
gołąb – gołębie, zęby – ząb.
Tutaj ę się zmienia w ą.
Takich wyrazów jest cała gromada,
więc na koniec prosta rada.
Kłopot z pisownią prędko znika,
kiedy zajrzesz do słownika!

Z burzą kojarzy się dwóch zjawisk para.
Błyskawica i piorun – powiesz pewnie zaraz.
Świetnie! Ktoś dorzuci: deszczyk i wicherek,
a ja dodam jeszcze: para dwóch literek,
bo burzę piszemy przez "er" i przez "zet" –
tę parę "er zet" w burzy zapamiętasz wnet.

Moja droga Honoratko, „h” wymienia się tak rzadko,
Że ta rada nie jest nowa: zapamiętaj pewne słowa:
Hojny Hrabia humor ma, więc handluje czym się da.
Kupił hienę i hiacynty.
Sprzedał Hondę za dwa centy

Tak się o zmienia w ó”
W lesie kłoda – w skoblu kłódka.
Wielka broda – mała bródka.
Dojna krowa – boża krówka.
Mądre słowa – miłe słówka.
Dobre lody – zimny lód.
Słodki miodek – złoty miód.
Jadą wozy – dudni wóz.
Były kozy – nie ma kóz.
Nie do wiary! Czy to czary?

Żadnych czarów nie ma tu.
Tak się o zmienia w ó.

Powiedz to każdemu gapie,
Co z dyktanda dwójki łapie,
Że wyrazy: Anastazja,
Telewizja, fuzja, Azja,
Francja, akcja i akacja,
Lekcja, porcja oraz racja,
Sesja, pensja i hortensja,
Misja, scysja i pretensja
Mają zawsze "j", nie "i".
Kto to wie, ten z dwójek drwi.

Do słów: kopia, biolog, Dania,
Zofia, Maria, dioda, kiosk -
Wstaw "i krótkie" bez wahania,
A unikniesz gaf i trosk.
Gdy na karku jest twa głowa,
To bez trudu pojmiesz wnet:
"jot" piszemy w obcych słowach
tylko po "ce", "es" i "zet".

Niech pamięta każdy z was,
Kiedy pióro puszcza w tan:
Brzoza, brzydal, brzytwa, brzask,
Chrząstka, chrząszczyk, chrzest i chrzan.

Kto to wie, ten z dwójek drwi,
Zapamięta bowiem w lot:
Drzemka, drzazga, drzewo, drzwi,
Grzegorz, grzanka, grzebień, grzmot.

Wesół będzie tata twój,
Że już zastęp dwójek znikł:
Wejrzyj, ujrzyj, wyrzyj, spójrz,
Przejazd, przejście, przetak, prztyk.

A profesor powie w głos:
Piątkę dam, niech ma ją raz!
Trzęsawisko, trzoda, trzos,
Wrzosowisko, wrzenie, wrzask.

Zapamiętaj, zawsze tu
pisz otwarte, zwykłe u,
w słowach: skuwka i zasuwka,
w częściach: -unka, -un i -unek:
opiekunka, zdun, pakunek.
Pisz je także: w części -ulec,
więc: budulec i hamulec;
w ulu, dwu, gdzie u litera
wyraz kończy lub otwiera.